

Универзитет Св. Кирил и Методиј
АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ СКОПЈЕ

летен семестар 2025-2026

УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ
VI семестар

Кабинет по Урбанистичко планирање:

Проф. Д-р Слободан Велевски, арх.планер Јане Стојановски, Доц. Д-р Ивана Ангеловска
демонстратор Емилија Бошковска, демонстратор Дарја Грнчароска

Универзитет Св. Кирил и Методиј
АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ СКОПЈЕ

летен семестар 2025-2026

УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ
VI семестар

Семестрална задача 48б. + Семинарска работа 10б. + Активност 8б. + Тест 34б

УП2 летен семестар 2025/26 ПРЕЛИМИНАРЕН РАСПОРЕД НА РАБОТА

ПРЕДАВАЊАТА СЕ ОДРЖУВААТ ВО ПРОСТОРИЈАТА 115

ВЕЖБИТЕ СЕ ОДРЖУВААТ ВО УЧИЛНА 215

Бр. Недела:	Распоред за работа на предавања:	Распоред за работа на вежби:	
1	23.02 Предавање 1 / 115	215 23.02	понеделник
Воведно предавање + посета на локацијата			
Се задава задача за летен семестар и се дефинираат групи!			
2	02.03 Предавање 2 / 115	215 02.03	понеделник
Сообраќај 1			
Планирање на градскиот сообраќаен систем			
3	09.03 Предавање 3 / 115	215 09.03	понеделник
Сообраќај 2			
Планирање на градски сообраќајници и крстосници			
4	16.03 Предавање 4 / 115	215 16.03	понеделник
Сообраќај 3			
Стационарен сообраќај			
5	23.03 Предавање 5 / 115	215 23.03	понеделник
Сообраќај 4			
Планирање на јавниот градски сообраќај			
6	30.03 Предавање 6 / 115	215 30.03	понеделник
Инфраструктури			
Планирање на комуналната инфраструктура			
06.04 – 10.04 КОЛОКВИУМСКА НЕДЕЛА			
Се задава материјал за семинарска задача во терминот за колоквиум			
7.	20.04 Предавање 7 / 115	215 20.04	понеделник
Одржлив урбан развој 1			
Планирање за одржлив урбан развој			
8.	27.04 Предавање 8 / 115	215 27.04	понеделник
Одржлив урбан развој 2			
Одржливото урбанистичко планирање во пракса			
9.	04.05 Предавање 9 и 10 / 115	215 04.05	понеделник
Системи на планирање и видови планови +			
Спроведување на планот и негово следење			
10.	11.05 Предавање 11 / 115	215 11.05	понеделник
Учество на јавноста во процесот на урбанистичко планирање			
11.	18.05 Предавање 12 / 115	215 18.05	понеделник
Планско-просторен развојот на градот Скопје во XX век +			
Објаснување на содржина на програмот и консултации за семинарската задача			
12.		215 27.05	среда
Термин за консултации			
01.06 – 05.06 КОЛОКВИУМСКА НЕДЕЛА			
Се полага тест на датумот согласно распоредот за колоквиумската недела			
	Се предава семинарска задача	08.06	понеделник
	Се предава семестралната задача	15.06	понеделник

ПРЕДАВАЊА

Во летниот семестар детално се изучуваат:

- планирањето на сообраќајната и комуналната инфраструктура
- главните аспекти на одржливото урбанистичко планирање
- системи на планирање и видови на планови
- примери на елементите на планирањето во тековната проектантска пракса
- спроведувањето на планот и следењето на неговото остварување и промените во градската и природната средина

ВЕЖБИ

I СОГЛЕДУВАЊЕ НА ЛОКАЦИЈА

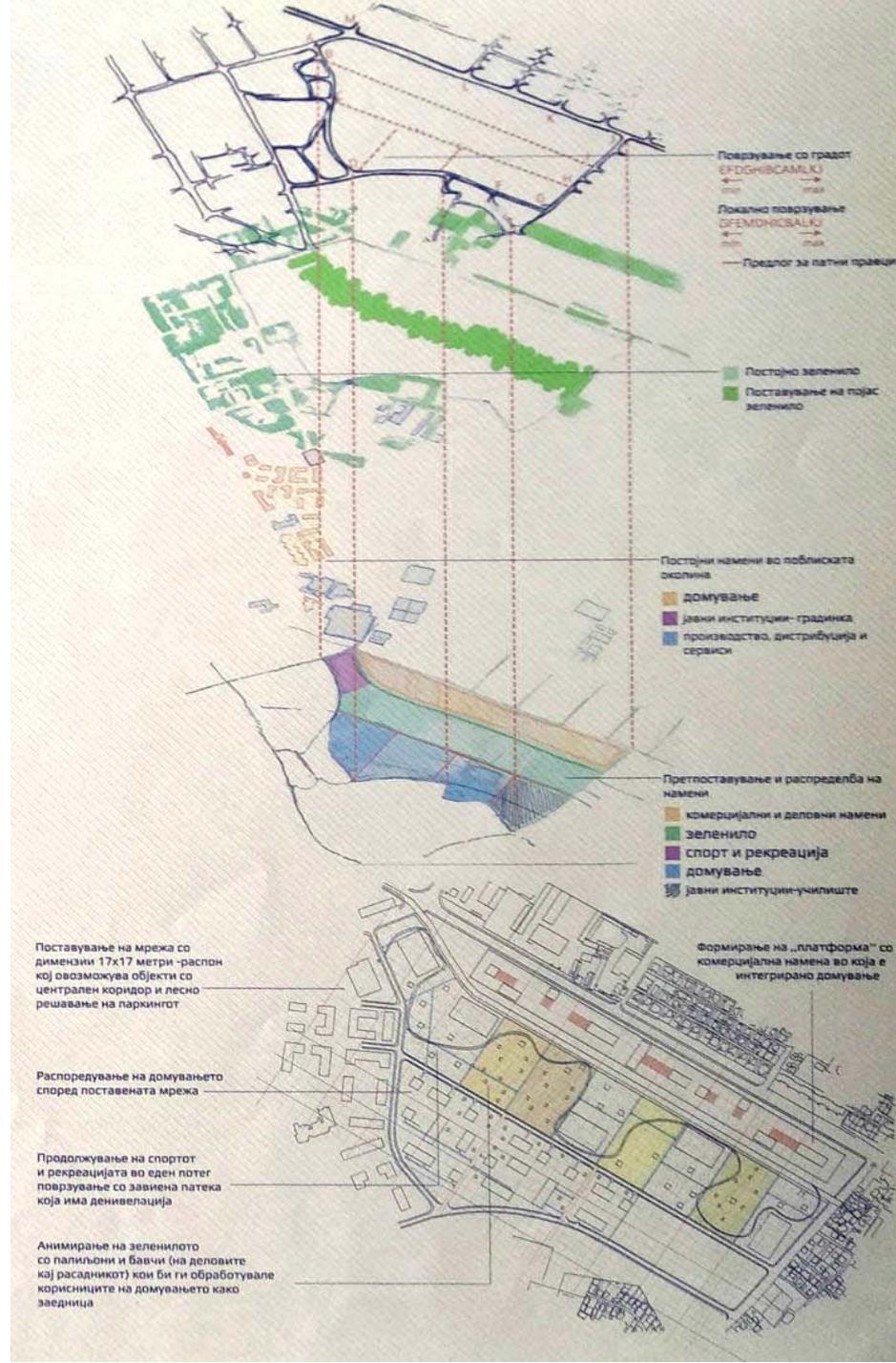
II ПЛАНСКА ПРОГРАМА

III ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ НА ГРАДСКИ ФУНКЦИИ

IV УРБАНИСТИЧКО РЕШЕНИЕ

ВЕЖБИ

- се анализира сегмент од градскиот простор со димензии од сса 15-20ха наменет за домување
- се анализираат референтни примери
- се планира урбанистичко решение на градски простор од сса 15ха со основна класа на намена за домување (1:2500)

ВЕЖБИ

- се анализира сегмент од градскиот простор со димензии од сса 15-20ха наменет за домување
- се анализираат референтни примери
- се планира урбанистичко решение на градски простор од сса 15-20ха со основна класа на намена за домување (1:2500)

РЕФЕРЕНТНИ ПРИМЕРИ

CRUQUIUSEILAND, AMSTERDAM, NETHERLAND

Контурата на опфатот е идеална за радиален распоред на згради во линеарни секвенци што се отвораат кон водата. Покрај тоа, ваквата поставеност овозможува навлегување на максимална сончева светлина длабоко во просторите меѓу зградите. Линеарните секвенци се поделени во поголеми и помали волумени, со што се создава структура која е во релација со човечката големина. Секоја зграда има свој карактеристичен состав и идентитет во рамките на кохерентна целокупна структура.

EMMEN, SWITZERLAND, MVRDV

Предлог за урбан хибриден развој, кои ги комбинира карактеристиките на градското подрачје: централна локација, приватност, подземан паркинг, со карактеристиките на приградскиот живот: градини, повеќе нивоа и заедница во соседството.

Municipality of HANOVER, GERMANY

Трите соседства се состојат од згради околу централните плоштади во соседството. Овие градби се состојат од различни типови живеалишта, како што се катни згради и градски куќи со мешани типологии за домување, со цел да се создаде разновидност. Периферните зградите се ориентирани навнатре кон јавни места, слично на типологијата на зградите во дворот. Овие згради опкружуваат јавни плоштади, кои формираат центри на индивидуални квартали каде се сместени социјалните установи и комуналните потреби, вклучувајќи ги и дневните центри и основните училишта.

ВЕЖБИ

- се анализира сегмент од градскиот простор со димензии од сса 15-20ха наменет за домување
- се анализираат референтни примери
- се планира урбанистичко решение на градски простор од 15-20ха со доминантна класа на намена за домување (1:2500)

ВЕЖБИ

- се обликува и визуелизира новопредвидениот план
- урбанистичко се уредува планираниот простор (1:1000)
- се врши програмирање и се планира просторот (1:1000)

ВЕЖБИ

- се обликува и визуелизира новопредвидениот план
- **урбанистичко се уредува планираниот простор (1:1000)**
- се врши програмирање и се планира просторот (1:1000)

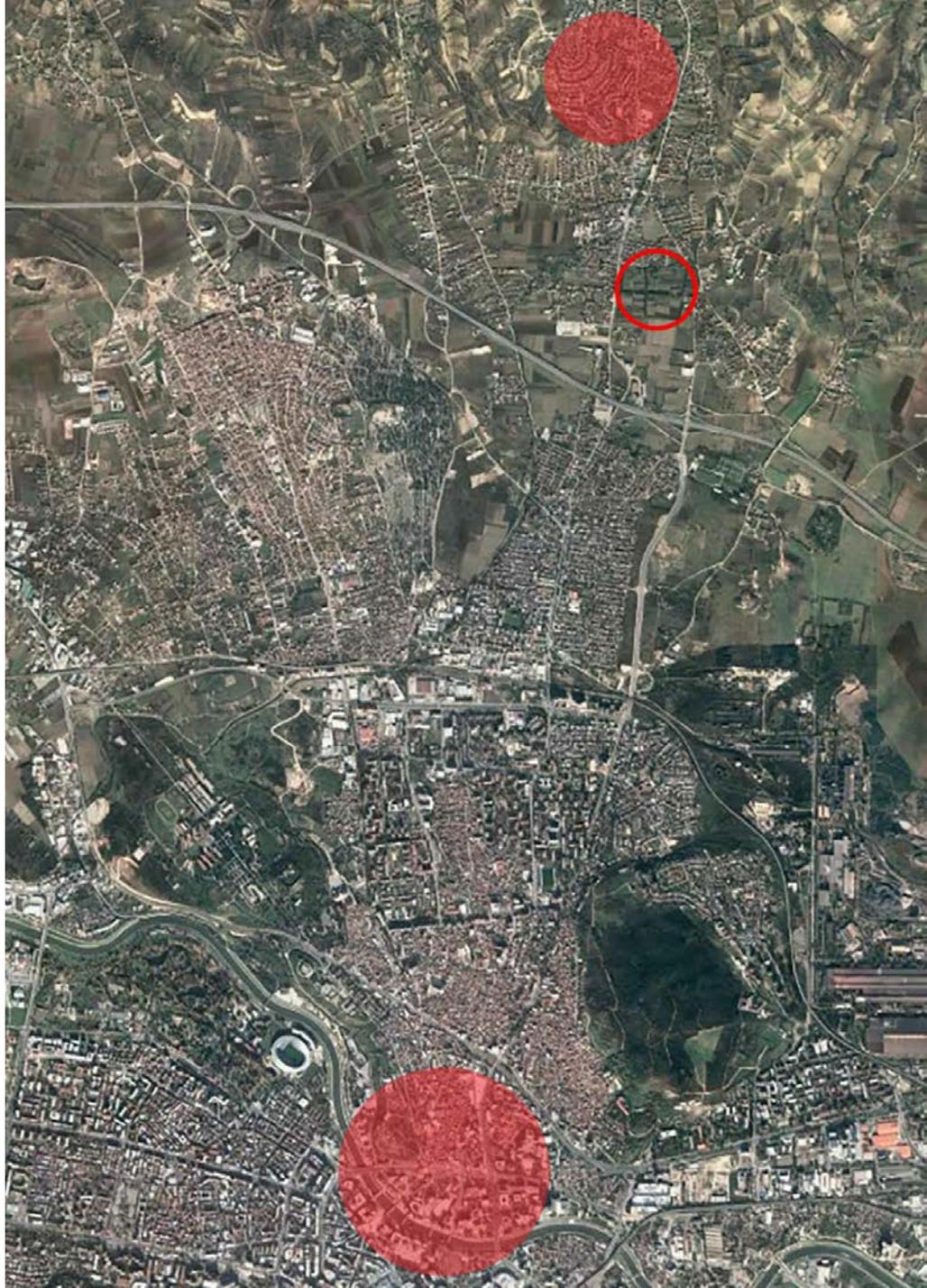

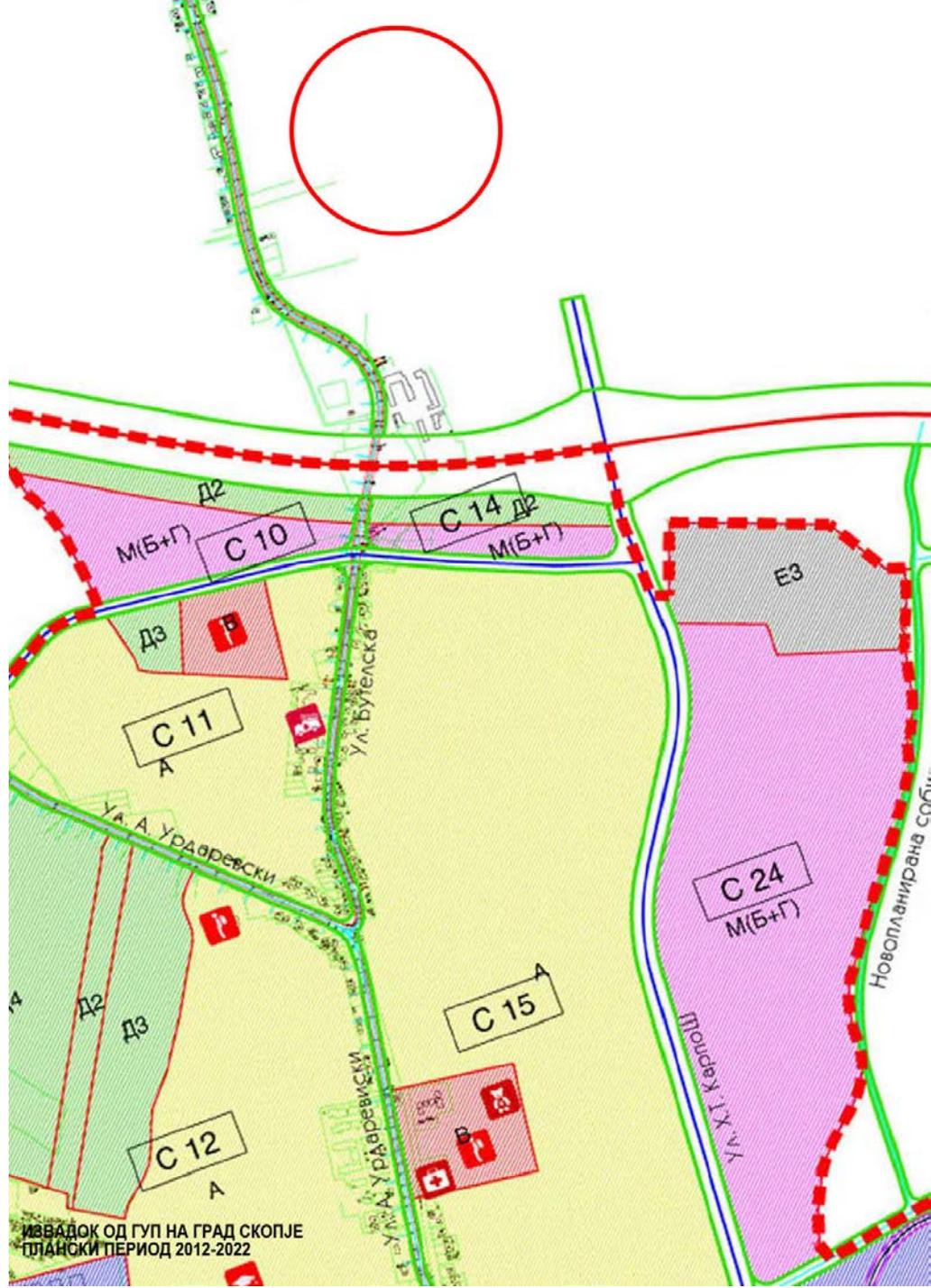
ВЕЖБИ

- се обликува и визуелизира новопредвидениот план
- урбанистичко се уредува планираниот простор (1:1000)
- се врши програмирање и се планира просторот (1:1000)

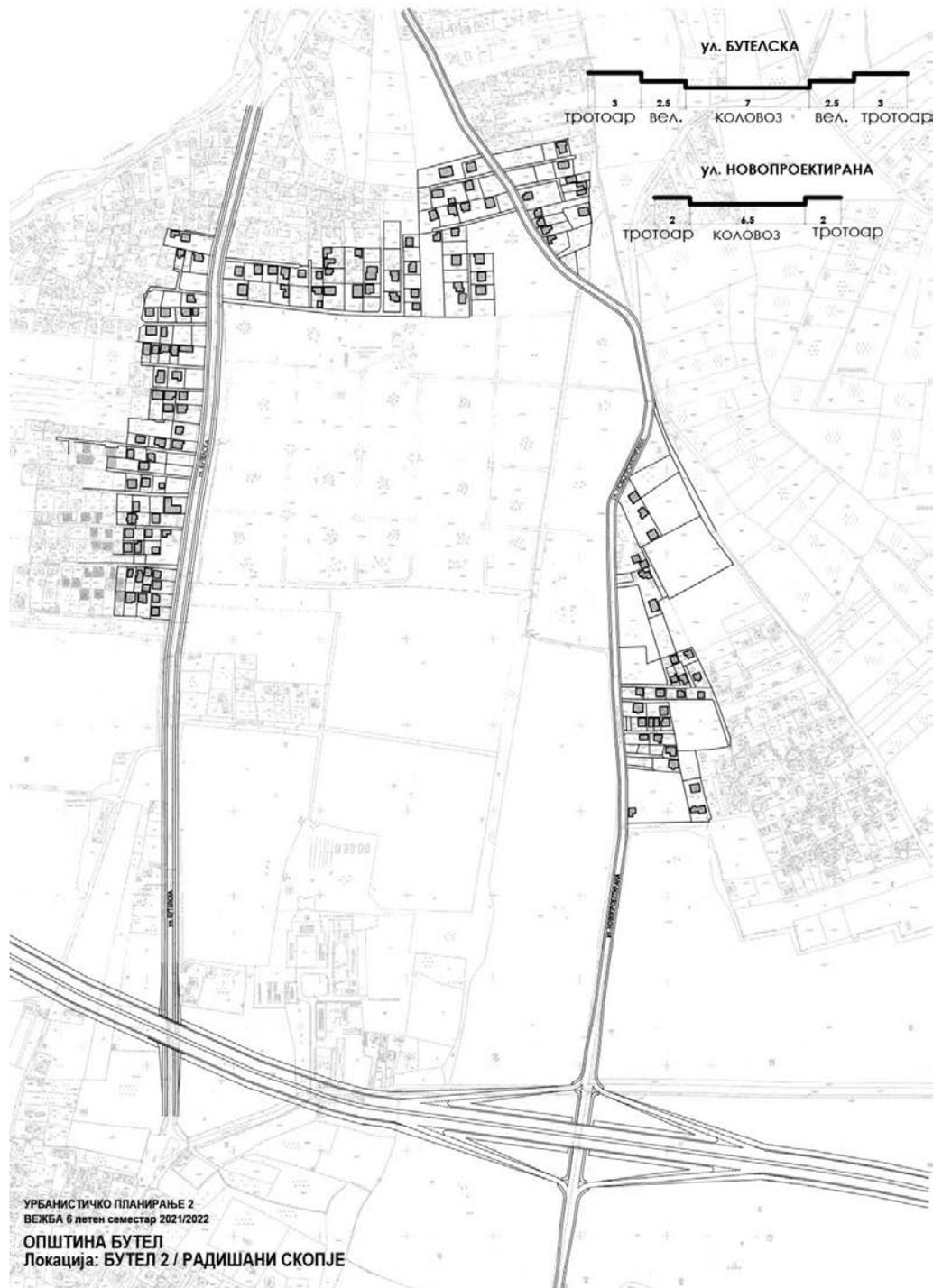

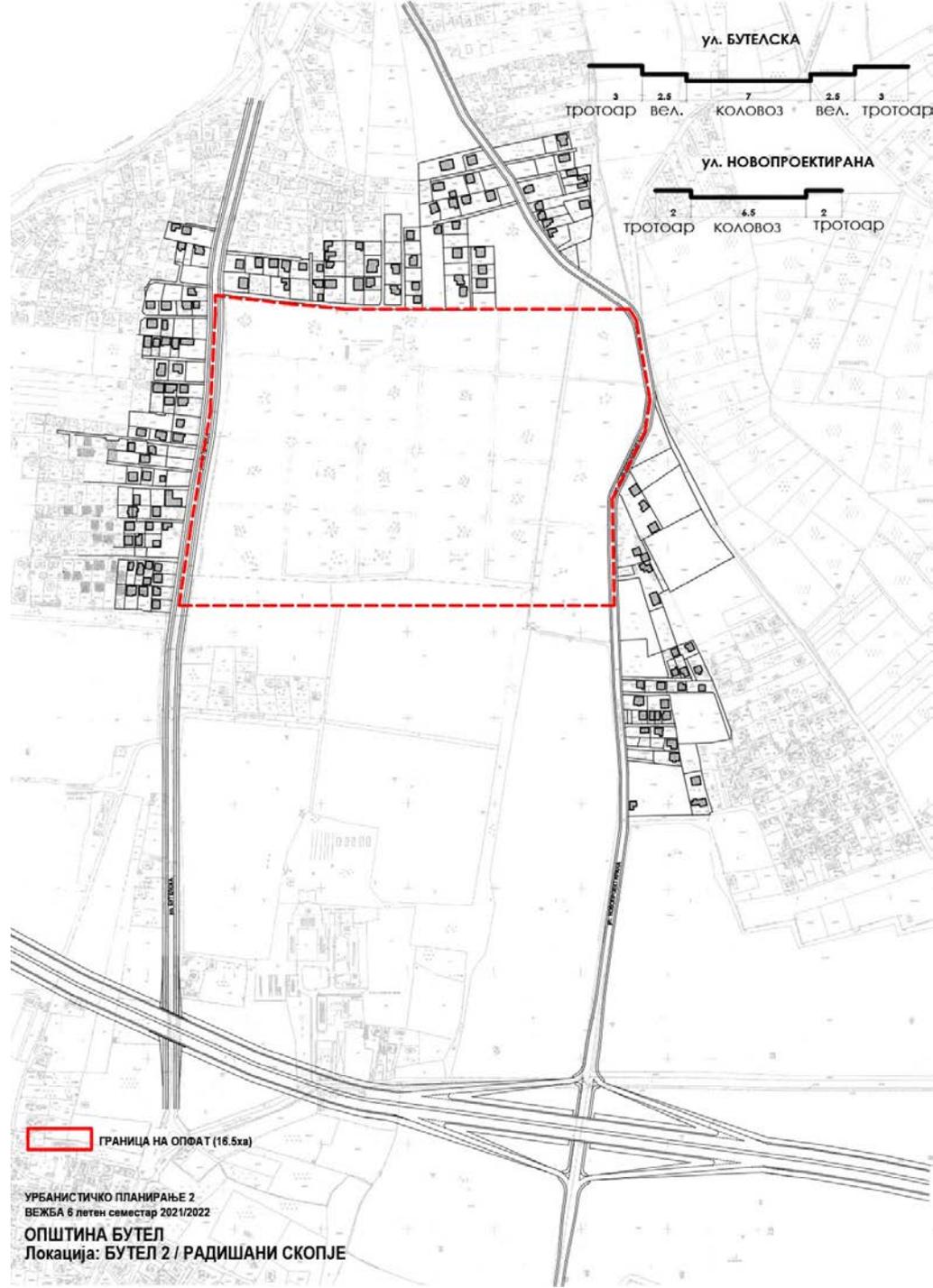
семестар VI 2025-2026
ЛОКАЦИЈА „БУТЕЛ 2-РАСАДНИК“

Населба БУТЕЛ 2
Локација Расадник+

УП2

Урбанистичко планирање 2

Населба БУТЕЛ 2
Локација Расадник+

16.5ха = 165 000м²

УП2

Урбанистичко планирање 2

Населба БУТЕЛ 2
Локација Расадник+

Постојна населба

Нова
населба

Постојна населба

Нова
населба

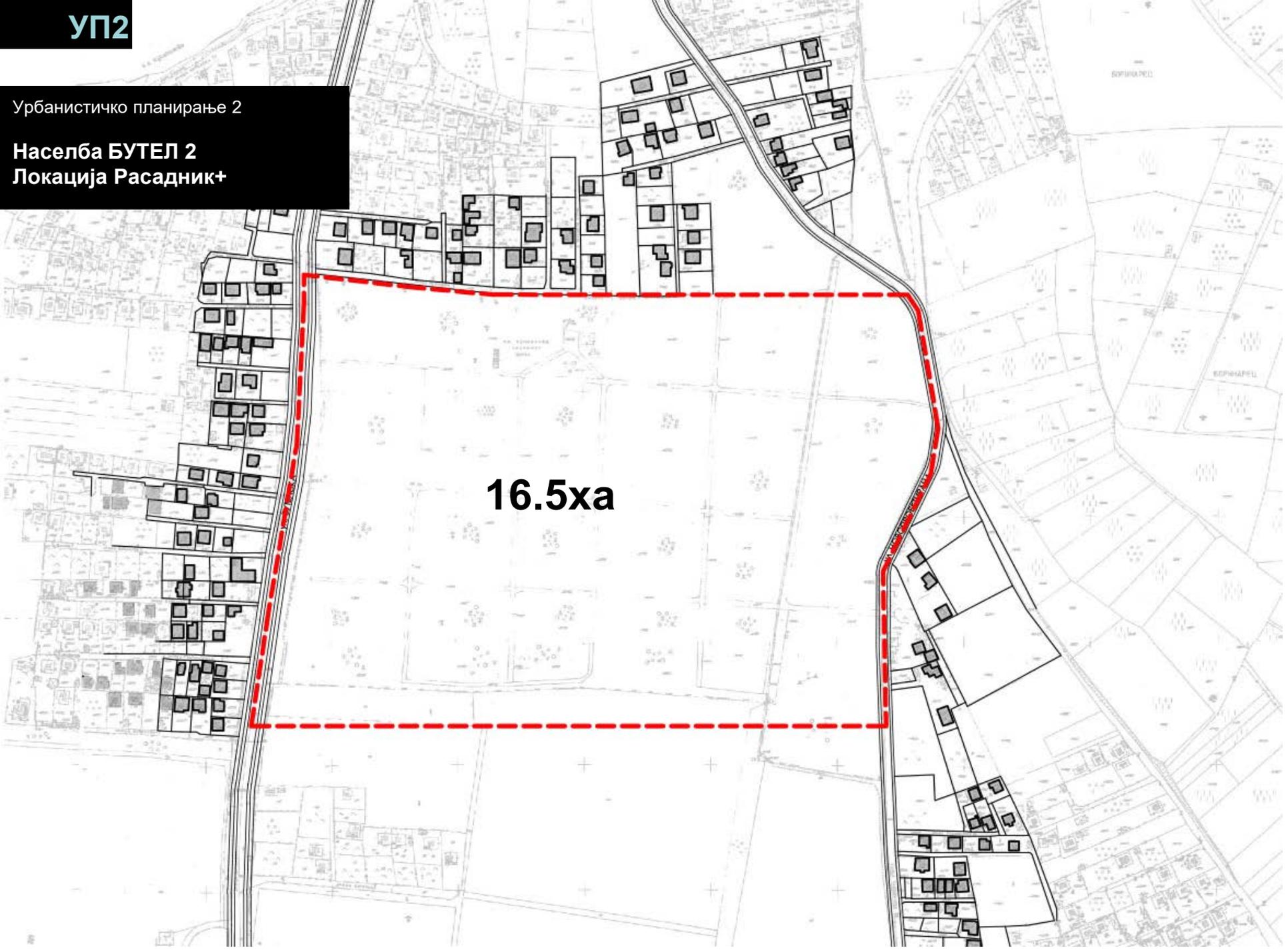
Локација

Ул. Бутелска

Ул. Новопроектирана

Нова
населба

16.5ха

The image is a technical urban planning map. It features a large, irregularly shaped plot of land outlined with a thick red dashed line. This plot is labeled '16.5ха' in the center. The plot is situated between a residential area on the left and another residential area on the right. The residential areas consist of numerous small, rectangular building footprints arranged in rows. The central plot is mostly empty, with some faint lines suggesting a grid or internal structure. The map is overlaid on a light gray background with various lines representing roads, boundaries, and other urban features. In the top left corner, there is a black box containing the text 'УП2', 'Урбанистичко планирање 2', and 'Населба БУТЕЛ 2 Локација Расадник+'.

16.5ха

ул. БУТЕЛСКА

ул. НОВОПРОЕКТИРАНА

УП2

Урбанистичко планирање 2

Населба БУТЕЛ 2
Локација Расадник+

ул. БУТЕЛСКА

ул. НОВОПРОЕКТИРАНА

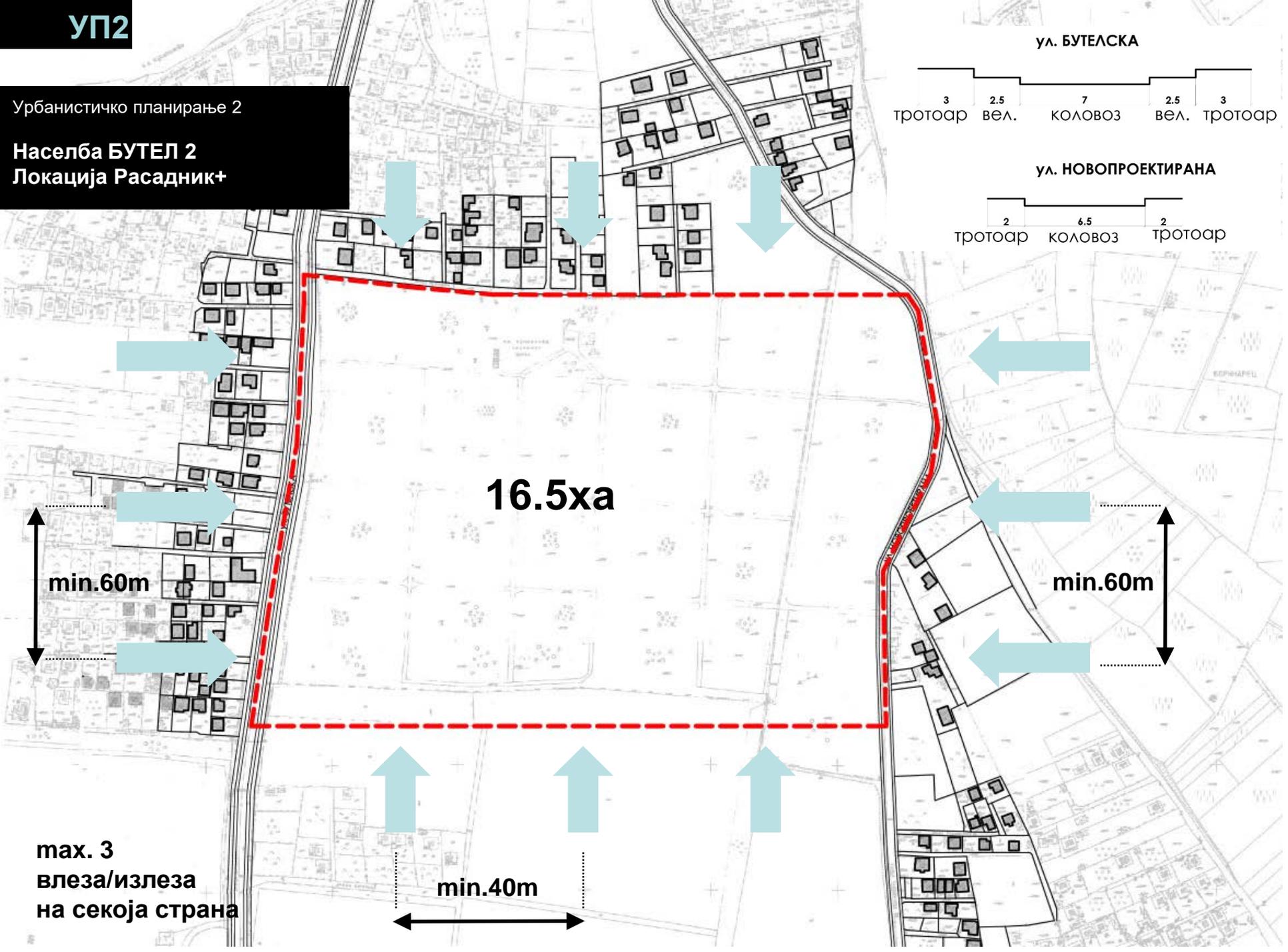
16.5ха

min.60m

min.60m

min.40m

max. 3
влеза/излеза
на секоја страна

УП2

Урбанистичко планирање 2

Населба БУТЕЛ 2
Локација Расадник+

УП2

Урбанистичко планирање 2

Населба БУТЕЛ 2
Локација Расадник+

Населба БУТЕЛ 2
Локација Расадник+

- методологијата на совладување на „големото“, балансирање и контрола на градски ситуации
- осознавање на процедурите, чекорите кои ги носи во себе урбанизмот (планирањето како стратегија и проектирањето како квалитет)
- создавање на градски простор кој е правичен, комфорен и хуман за своите жители...
- Град кој овозможува простор и функција не исклучиво преку квантитет туку преку комбинација на квантитетот со квалитетот.

16.5ха

ул. БУТЕЛСКА

ул. НОВОПРОЕКТИРАНА

ЗАДАЧА

УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ

VI семестар 2025/26

Урбанистичко планирање на станбена зона

Во просторот кој е лоциран помеѓу населбите Бутел и Радишани, во непосредна близина на обиколницата, на избраната локација од сса 16.5ха, да се планира станбена зона за 4500 жители. Станбената зона треба да биде организирана во повеќе станбени блокови кои ќе овозможат жителите да живеат во станбени згради со класа на намена (А2). Во рамките на опфатот да се предвидат и намени кои му припаѓаат на „проширеното“ домување и тоа: основно училиште (В1), детска градинка (В2), комерцијални и деловни намени (Б2 и Б4), спорт и рекреација (Д3), парк (Д1). Во рамките на опфатот да се планира секундарната сообраќајна мрежа.

При изготвувањето на планската програма да се користат следниве показатели: учеството на деца од 0-5 годишна возраст изнесува 5,94% (од нив 40% посетуваат градинка); учеството на деца од 6-14 годишна возраст изнесува 13,56%; површината предвидена за класа на намена В1 и В2 да се оформи според нормативот од 30 м²/корисник; да се предвиди парковско зеленило со површина од 5 м²/жител; површината за спорт и рекреација да изнесува 2м²/жител. Во рамките на опфатот да се предвиди површина која зафаќа 12-15% од вкупниот опфат, и која ги интегрира намените Б2 (големи единици за трговија) и Б4 (деловни и комерцијални дејности во големи канцелариски згради). Сообраќајниците во рамките на опфатот да зафаќаат мах. 15% од површината. Во населбата да се предвиди површина за отворени јавни паркиралишта (Е1) од 5% од вкупниот број предвиден за класата на намена А2. Капацитетот за овие паркиралишта се димензионира со нормативот 25м² по паркинг простор.

Бруто станбена површина по жител треба да изнесува 30 м²/жител, а просечната големина на домаќинствата 3,5 члена. Во рамките на површините наменети за домување потребите за паркирање да се пресметуваат со норматив 1 возило на 80 м² изградена станбена површина. Од вкупниот број на овие возила 30% се паркираат на ниво на теренот, а останатите под нивото на теренот во рамките на парцелите со намена А2.

Во рамките на парцелите предвидени за класата на намени Б2 (големи трговски единици) да се предвиди 1 паркинг место на 70 м² од бруто развиената површина. Од вкупниот број на овие возила мах. 30% се паркираат на ниво на теренот, а останатите под нивото на теренот во рамките на парцелите со намена Б2. Процентот на изграденост на овие парцели да биде мах.50%.

Задачата опфаќа анализа на постојната состојба, изработка на детална планска програма, план на намена на површините и урбанистичко решение со елементи на детален урбанистички план.

ЗАДАЧА

УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ 2 Урбанистичко планирање на станбена зона

VI семестар 2025/26

Работата на задачата ќе се одвива низ следниве фази:

- T.1, 2 и 3 Анализа на постојната состојба. Изработка на планска програма.
Тестирање на програмата низ работна скица.
- T.4, 5 и 6 Рафинирање на програмата и нејзино дефинирање. Изработка на план на намена на површините со приказ на основните урбанистички показатели.
- T.7 - 12 Изработка на урбанистичкото решение со елементи на детален урбанистички план.

Задачата треба да ги содржи следниве прилози:

1. Аналитички дел со заклучок

2. Планска програма

3. Намена на површините 1:1000/1:2500

4. Урбанистичко решение на дел од зафатот со обележување на основните и компатибилните намени, површините за градба, градежните парцели, регулационите и градежните линии и висините на изградба 1:1000

5. Сообраќајно решение со приказ на попречните профили на улиците и површините за стационарен сообраќај со потребен број на паркинг места 1:1000

6. 3D прикази

7. Образложение на урбанистичкиот концепт и основни урбанистички показатели

Задачата се предава на 15.06.2026 година

ДО 02.03.2026

- ДА СЕ ПОСЕТИ ЛОКАЦИЈАТА и непосредната околина - доколку сте во Скопје!
(на западниот раб на ул. Бутелска има автобуска станица и влез во локацијата, на источниот раб има брдо од кое се гледа целата локација)
- ДА СЕ РАЗГЛЕДААТ И АНАЛИЗИРААТ ПОДЛОГИТЕ
- ДА СЕ АНАЛИЗИРА ПОШИРОКИОТ КОНТЕКСТ (користејќи google earth, google maps, street view итн.)
- ДА СЕ АНАЛИЗИРА ДИНАМИКАТА НА УРБАНОТО ЖИВЕЕЊЕ (начин на домување, зеленило, услужни дејности, училишта и градинки, сообраќајни коридори, поврзувања со околината кон север, југ, исток запад...)
- ДА СЕ ПРОВЕРАТ ПРИМЕРИ ОД РЕЦЕНТНАТА ПРОДУКЦИЈА НА АРХИТЕКТОНСКО-УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТИ (masterplan)

ПРЕДЛОГ РЕФЕРЕНЦИ

Jan Gehl | KCAP | ASTOC | WEST 8 | James Corner FIELD OPERATIONS | SLA

MVRDV | OMA | BIG | De Urbanisten | STOSS Landscape Urbanism | CITYFÖRSTER

Diller Scofidio + Renfro | 3XN | STEVEN HOLL ARCHITECTS | ADEPT | SWA

- типологијата на поединечните објекти,
- морфологијата на серија објекти врзани во просторни асемблажи кои формираат урбан простор,
- зеленило и слободен простор,
- физички карактеристики: висини, волумени на изграден простор...
- проверете го контекстот (големина на град, географија...)
- направете квантитативни споредби (големина, број на жители, просечна висина на објекти) карактеристични за дел со станбени згради на град кој го познавате (вашиот роден град нпр.) и локациите на избраните примери. Споредете ја големината на вашата локација (16,5ха) со големината на локациите на разгледуваните примери

РАСПОРЕД НА РАБОТА

ПРЕДАВАЊА:

Секој работен понеделник од 09.00-10.30 часот во предавална 115

ВЕЖБИ:

Согласно објавениот распоред по групи

Наставата ќе се одржува во училна 215 со задолжително присуство на сите студенти во текот на целиот термин предвиден за вежби!